

KOMPUTEROWY SYSTEM KONTROLI OBECNOŚCI I CZASU PRACY (Komunikat)

W okresie ostatniego dziesięciolecia zaobserwować można tendencję powolnego ewoluowania przepisów dotyczących czasu pracy. Ewolucja ta zmierza w kierunku rozwiązań korzystnych dla pracowników i dzięki temu, pośrednio, wpływających pozytywnie na wyniki i atmosferę pracy w przedsiębiorstwach. Chodzi tu o różne formy tzw. ruchomego czasu pracy.

Zalety ruchomego czasu pracy:

- spadek krótkotrwałej absencji,
- zmniejszenie ilości godzin nadliczbowych,
- rozładowanie tłoku i korków w miejskich środkach lokomocji, na parkingach, w windach itp.,
- eliminacja stresu związanego z obawą przed sankcjami za spóźnienie,
- polepszenie samopoczucia pracowników w pracy,
- zmniejszenie rotacji kadr,
- wydłużenie dziennego okresu pracy przedsiębiorstwa, ułatwiające realizację służbowych kontaktów zewnętrznych.

Niektóre z wstępnych form ruchomego czasu pracy, utrzymując stały dzienny czas pracy, dopuszczają pewną elastyczność pozwalając pracownikowi wybrać najbardziej dla siebie dogodny czas rozpoczęcia pracy, z tym jednak, iż musi on się mieścić w ustalonym ograniczonym okresie czasu (np. pracę można rozpocząć między godz. 7 ⁰⁰, a godz. 8 ³⁰). W omawianym przypadku godzina zakończenia pracy wynika jednoznacznie z godziny rozpoczęcia pracy (np. pracownik rozpoczął pracę o godz. 8 ⁰⁰, stały dzienny czas pracy wynosi 7 godzin 35 minut; wynikająca z tego godzina wyjścia 15 ³⁵). Formy te można nazwać ruchomym czasem rozpoczynania pracy.

Zasady ruchomego czasu pracy są bardziej elastyczne; można je zilustrować konkretnym przykładem na podstawie materiałów firmy FACIT:

- okres do godz. 8 ⁰⁰ — godziny nadliczbowe
- okres od godz. 8 ⁰⁰ do godz. 9 ⁰⁰ — ruchomy czas rozpoczynania pracy
- okres od godz. 9 ⁰⁰ — do godz. 11 ⁰⁰ — ustalony poranny okres pracy (tzw. godziny kontaktowe)
- okres od godz. 11 ⁰⁰ do godz. 13 ⁰⁰ — okres, w czasie którego pracownicy korzystają z przerwy obiadowej
- okres od godz. 13 ⁰⁰ do godz. 16 ³⁰ — ustalony popołudniowy okres pracy (tzw. godziny kontaktowe)
- okres od godz. 16 ³⁰ do godz. 17 ³⁰ — ruchomy czas kończenia pracy
- okres od godz. 17 ³⁰ — godziny nadliczbowe

W omawianym przykładzie normalny dzienny czas pracy wynosi 7 godz. 45 minut, normalna przerwa obiadowa 45 minut.

Całkowity rzeczywisty dzienny czas pracy jest porównywany z normalnym dziennym czasem pracy; bilans dodatni lub ujemny jest wliczany do bilansu zestawianego za określony okres (np. miesiąc).

Z powyższego przykładu wynika, iż czynności obliczeniowe obejmujące wszystkich pracowników danego zakładu pracy oraz związane z nimi czynności typu sprawozdawczego są na tyle czasochłonne, że można dyskutować na temat potrzeby wprowadzenia specjalnych urządzeń dostosowanych do realizacji tych zadań. Obecnie, wiele zagranicznych firm produkuje tego typu urządzenia.

Podjęte przez Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów MERA-PIAP i Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej MERA-PAFAL prace nad rozwiązaniem tej sprawy zmierzają w kierunku wykorzystania sprzętu produkowanego obecnie bądź przewidywanego do produkcji w ramach Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej MERA. Według przewidywań w skład konkretnego układu wejdą następujące urządzenia:

- nadajniki,
- zestaw sprzęgający,
- zestaw minikomputera.

Informacje na temat przyścia pracownika do pracy oraz jego wyjścia z pracy będą przekazywane do układu za pośrednictwem nadajników. Pracownicy w momencie wejścia lub wyjścia będą wkładać do nadajników specjalne karty identyfikacyjne (żetony) zawierające zakodowane numery pracowników. Informacje te, poprzez zestawy sprzęgające zostaną przekazane do minikomputera, gdzie dzięki odpowiedniemu oprogramowaniu, zostaną dokonane czynności ewidencyjno-bilansowe, umożliwiające otrzymanie odpowiednich wydruków w postaci raportów obecności, raportów nieobecności lub bieżących bilansów czasu pracy danego pracownika. Tę ostatnią informację będzie mógł uzyskać pracownik poprzez wyświetlacz danych umieszczony w nadajniku. Wyświetlacz ten będzie mógł spełniać kilka funkcji. Przewiduje się, iż w czasie przerw w rejestracji wejść i wyjść, na wyświetlaczu będzie podawany czas bieżący, w przypadku włożenia do nadajnika karty identyfikacyjnej, na wyświetlaczu pojawi się numer ewidencyjny danego pracownika, co będzie potwierdzeniem, że układ kontroli czasu przyjął poprawnie do wiadomości fakt wejścia lub wyjścia danego pracownika.

Przewiduje się, iż nadajniki takie będą instalowane w portierni. Dodatkowo, podobny nadajnik będzie zainstalowany w dziale kadr lub w innej komórce d/s pracowniczych. Będzie on służył do wprowadzenia do układu takich informacji jak późniejsze niż normalnie przyście do pracy po załatwieniu spraw służbowych lub wyjście służbowe nie podlegające odpracowywaniu.

Omówione wyżej nadajniki będą połączone z zestawem minikomputera przy pomocy urządzeń sprzęgających systemu POLMATIK — INTEL DIGIT-PI wyposażonych w specjalne pakiety przeznaczone do współpracy z omówionymi wyżej nadajnikami.

Zakres zadań konkretnych układów kontroli obecności i czasu pracy zostanie ustalony po uwzględnieniu potrzeb Zamawiającego oraz możliwości wynikających z danych dostępnego sprzętu.

Przewiduje się, iż pierwsze układy zostaną zbudowane w oparciu o minikomputer z serii MERA-300, z pamięcią dyskową typu MERA 9425 jako pamięcią pomocniczą.

Praca prowadzona przez MERA-PIAP i MERA-PAFAL jest realizowana w ramach Krajowego Systemu Automatyki i Pomiarów POLMATIK (podsystem METROCHRON).